

Romantizmus

Dučai, Filipáková, Horňák, Kravcová, Kravec,
Mikolajová, Olejníková, Ramazetterová II.B

Obsah

- Úvod
- Literatúra
- Divadlo
- Hudba
- Umenie
- Architektúra
- Veda
- Móda
- Zdroje

Úvod

- Myšlienkové hnutie 19. storočia
- Nadraduje intuíciu, cit a predstavivosť nad rozum
- Začiatok rozlišovania medzi umením a vedou
- Zakladateľ - Jean Jacques Rousseau
- Reakcia na osvietenstvo
- Sklamanie z výsledkov francúzskej revolúcie a vývinu spoločnosti
- Prví stúpenci – nemeckí spisovatelia

Literatúra

- 2. polovica 18. storočia
- Najväčší rozmach – po napoleonských vojnách
- Protiklad – klasicizmus
- Klasicizmus – presnosť, dokonalosť, harmónia, racionálnosť
- Romantizmus – rozpor, nedokonalosť, emocionálnosť, neistota

Literatúra - Predstavitelia

- Francúzsko: Jean Jacques Rousseau – Júlia a nová Heliosa
- Anglicko: George Gordon Byron – Childe Haroldova púť
- Rusko: Alexander Sergejevič Puškin – Eugen Onegin
- Česko: Jozef Kajetán Tyl – Fidlovačka
- Nemecko: Friedrich Schiller - Bojovníci

Literatúra - Znaký

- Idey úzko spojené s myšlienkou Veľkej francúzskej revolúcie
- Túžba po zmene spoločenského usporiadania v rovine rovnosti a spravodlivosti
- Silný sentimentalizmus
- Vnútorňý rozpor hrdinu s jeho snami a skutočnosťou
- Individualizmus
- Titanizmus
- Kontrast
- 3 typy hrdinu: samotár, pútník a väzeň

Literatúra – Širší kontext

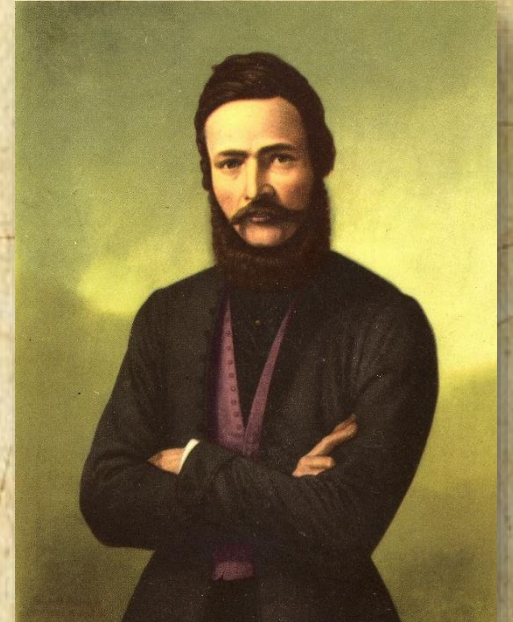
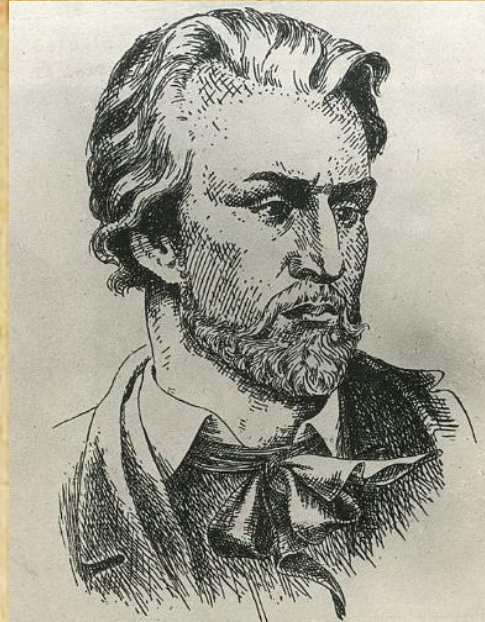
- Nespravodlivosť súčasnej spoločnosti, túžba po zmene
- Rúcanie starých spoločenských stredovekých usporiadaní
- Prvé koncepty pojmu národ, vznik národných štátov
- Národno-oslobodzovacie hnutia
- Boj národných buditeľov za štátnosť, národné obrodenie
- Nové koncepty spoločnosti
- Uplatnenie demokratických princípov v spoločnosti

Literatúra – Slovenský romantizmus

- Zámer – povzbudiť národné cítenie Slovákov
- Slováci – samostatný a svojprávný národ
- Dôraz na šírenie povedomia o slovenskej histórii, kultúre, tradíciách
- Najznámejší – Štúrovci
- Ján Francisci – Bratislavským bratom
- Samo Chalúpka – Mor Ho
- Ľudovít Velislav Štúr – Dumky večerní
- Janko Kráľ – Divný Janko

Literatúra – Slovenský romantizmus

Divadlo

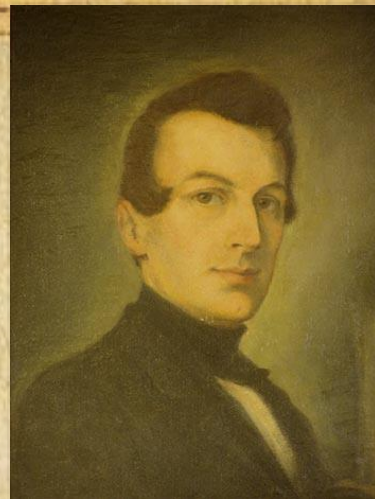
- K umeniu pristupovalo s nadšením, emóciami,...
- Význam – vyjadrenie emócií, individuality postáv,...
- Silný vplyv na ďalšie vývojové etapy divadla

Divadlo

Hlavní predstavitelia:

- Josef Kajetán Tyl - Fidlovačka
- Johann Wolfgang von Goethe - Faust
- Percy Bysshe Shelley – Odpútaný Prometheus
- Friedrich Schiller – Viliam Tell

Hudba

- Vznik romantického hudobného slohu umožnila Veľká francúzska revolúcia
- Prvé národné hudobné školy
- Inšpirácia – ľudová hudba
- Delenie: raný romantizmus
novoromantizmus
neskorý romantizmus
- Vznik symfónie a koncertu
- Emocionálne vyjadrenie

Hudba - Predstavitelia

- Franz Schubert
- Robert Schumann
- Frédéric Chopin
- Richard Wagner
- Bedřich Smetana
- Antonín Dvořák
- Piotr Il'jič Čajkovský

Umenie - Maliarstvo

Pierre Proudhon

- Prvý romantický maliar
- V tvorbe uplatnil maliarsky šerosvit

Theodor Gericault

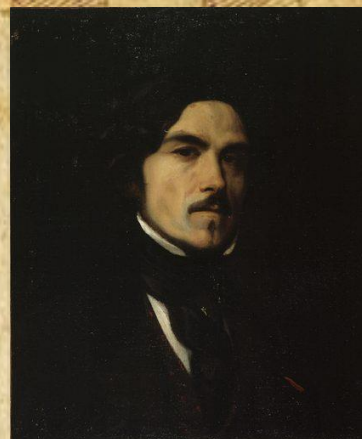
- Otec romantických maliarov
- Obrazy sa vyznačujú dramatickosťou
- Obraz: Plť medúzy

Umenie - Maliarstvo

Eugène Delacroix

- Najväčšia osobnosť romantizmu
- Prvý poznal tri základné komplementárne farby
- Obraz: Danteho čln

John Constable

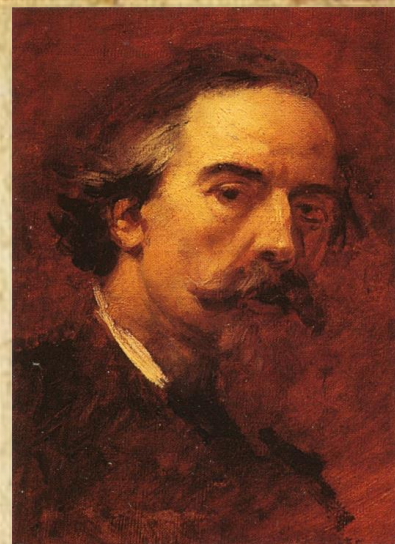
- Zakladateľ krajinárskeho realizmu
- Anglický romantiky maliar
- Obraz: Po seno

Umenie - Sochárstvo

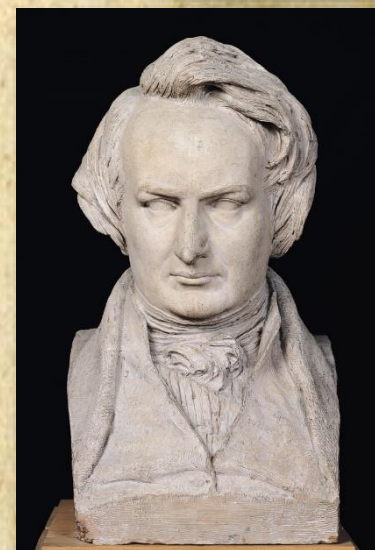
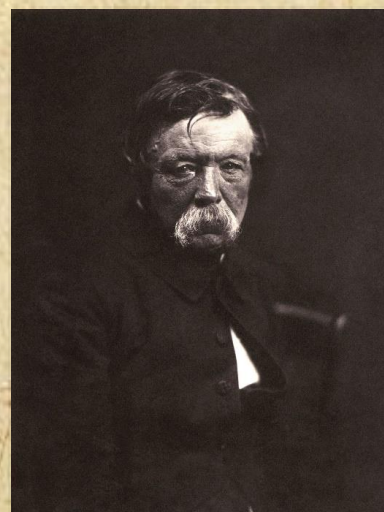
Jean Baptiste Carpeaux

- Nadviazal na umenie baroka
- Kládol dôraz na formu a eleganciu
- Najznámejšie dielo: Tanec na priečelí opery

Pierre Jean David

- sochy a busty slávnych ľudí
- Dielo: Busta Victor Hugo

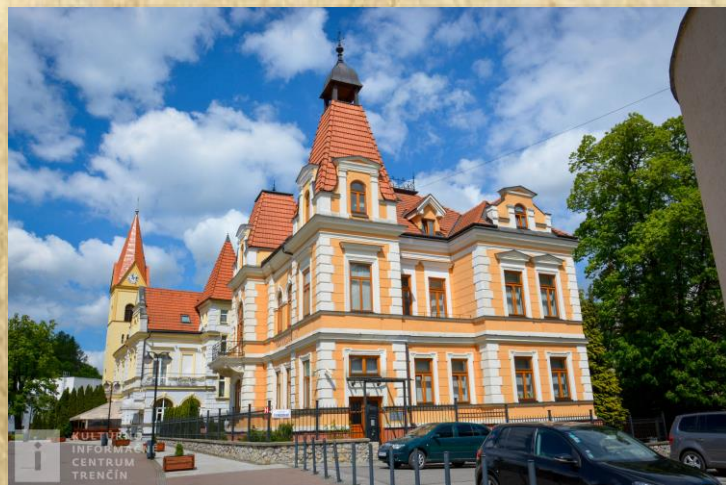
Architektúra

- Nevytvorená vlastná architektúra
- Preberanie vzorov stredovekej architektúry
- Návrat ku gotickému a románskemu štýlu
- Renovácia chrámov
- Neogotika

Architektúra - Na Slovensku

- Prestavba kaštieľov
- Kúpeľné stavby v Trenčianskych tepliciach
- Dóm svätej Alžbety
- Pohrebná kaplnka vo Fričovciach

Veda

- Hlavný zdroj – príroda
- Vysoká odborná úroveň
- Kritické postoje k témam osvietenecov – osvietenci sa domnievali, že existujú nekonečné možnosti ľudského pokroku
- Rozvoj turistiky
- 1840 – úpadok romantizmu, presmerovanie na pozitivizmus

Veda – Thomas Malthus

- Profesor politickej ekonómie
- Sociálny vývoj spoločnosti
- Rýchly rast spoločnosti nakoniec ľudstvo dovedie k záhube

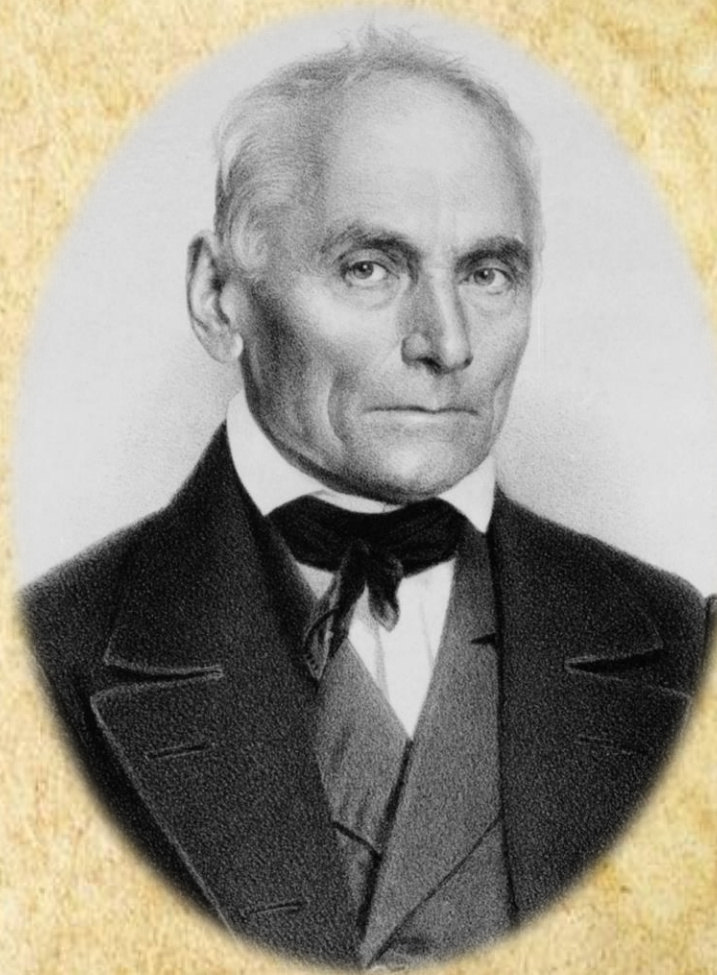
Veda – Friedrich Hegel

- Nemecký filozof
- Štát – uskutočnenie mravnej idey
- Uviedol do vedy myšlienku evolúcie
- Systematická teória dialektiky

Veda – Jan Evangelista Purkyně

- Český biológ, fyziológ a filozof
- Spoluzakladateľ cytológie
- 1837 – 1. zaviedol pojem protoplazma
- 1857 – práca o spánku, snoch a príbuzných stavoch
- 1861 – prvýkrát použil animovaný film pre vedecké účely

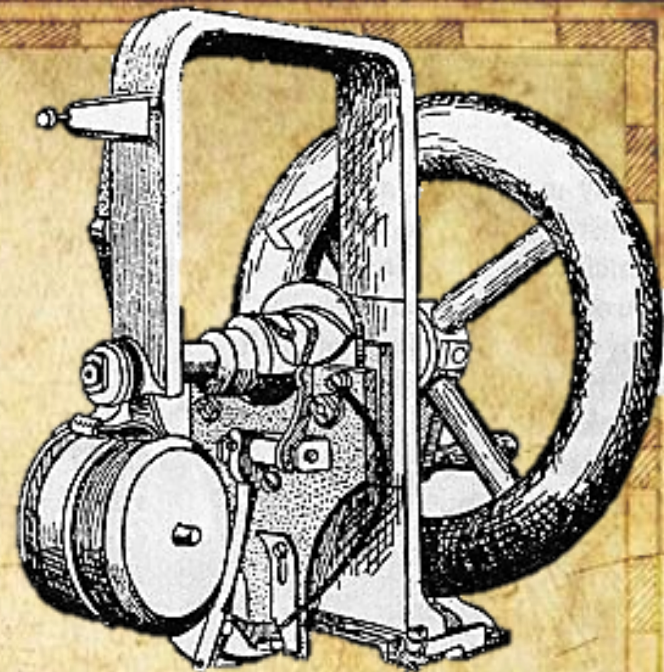
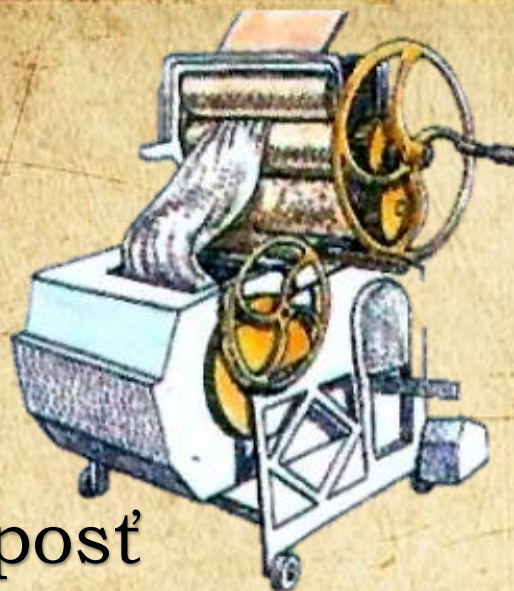
Veda – Alexander von Humboldt

- Nemecký geograf
- Výskum priamo v teréne
- Ubúdanie magnetickej intenzity
- Príčiny pasátov, zmeny teploty s narastajúcou nadmorskou výškou, povahu zemetrasení
- Určil vyše 3 000 druhov nových rastlín

Móda

- 1840-1870
- Druhé rokoko
- Zdôrazňuje krásu a veľkoleposť
- 1846 – Elias Howe, šijací stroj
- Okolo 1850 – 6 dielne oblečenie do mora
- 1850 – Levi Strauss, džínsy
- 1858 – Hamilton Smith, prvá práčka
- 1860 – dvojdielne plavky

Móda - Dámy

- Opätovné využitie krinolíny a korzetu
- Malé účesy
- Materiály – 1. Každodenná doba: hodváb, atlas
2. Reprezentačné: menlivý taft, brokát
3. Letné šaty: krep, tyl

Móda - Páni

- Bez súvislosti s rokokom, ozdôb a farebnosti
- Zjednodušenie mužského obleku
- Sako základným prvkom, farba nohavíc sa líši
- Cylinder; nízky tvrdý klobúk
- Briadka, bokombrady, anglické fúziky
- Tri štvrťová pláštenka, nízky podpätok, tenká palička

Zdroje

- https://zlatyfond.sme.sk/dielo/1141/Francisci_Iskry-zo-zaviatej-pahreby/3
- <https://www.vysokeskoly.sk/maturitne-otazky/slovensky-jazyk-a-literatura/29-svetovy-romantizmus>
- <https://referaty.aktuality.sk/romantizmus-vo-svetovej-literature/referat-10351>
- <https://www.zones.sk/studentske-prace/literatura/6543-zivot-a-dielo-ludovita-stura/>
- <https://matica.sk/janko-francisci/>
- [https://sk.wikipedia.org/wiki/Divadlo_\(umenie\)#Divadlo_v_19._storočí._Romantizmus_a_realizmus](https://sk.wikipedia.org/wiki/Divadlo_(umenie)#Divadlo_v_19._storočí._Romantizmus_a_realizmus)
- <https://www.vysokeskoly.sk/maturitne-otazky/slovensky-jazyk-a-literatura/29-svetovy-romantizmus>
- [https://sk.wikipedia.org/wiki/Romantizmus_\(hudba\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Romantizmus_(hudba))
- <https://referaty.aktuality.sk/hudobny-romantizmus/referat-26755>
- <https://eugeneistomin.com/wp-content/uploads/2015/12/Schubert.jpg>
- https://m.smedata.sk/api-media/media/image/sme/4/84/84004/84004_1200x.jpg?rev=1
- <https://th.bing.com/th/id/OIP.GI8a35-AmqNRUfMgX3EB1AHaLh?rs=1&pid=ImgDetMain>
- <https://lnk.sk/irvv>
- <https://lnk.sk/zrz8>
- <https://lnk.sk/vir5>
- <https://www.wikiart.org/en/john-constable>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C5%AFz_na_seno/referat-5380
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Jean-Baptiste_Carpeaux
- https://en.wikipedia.org/wiki/La_Danse_%28Carpeaux%29
- <https://www.meisterdrucke.ie/fine-art-prints/Pierre-Jean-David-d%27Angers/58252/Bust-of-Victor-Hugo-%281802-85%29-aged-35%2C-1837-%28plaster%29.html>
- <https://referaty.aktuality.sk/romantizmus-v-hudbe-vo-vytvarnom-umeni-architektura-literature-v-uzitkovom-umeni>
- <https://kutkovaz.webnode.sk/romantizmus/>
- <https://referaty.aktuality.sk/romantizmus-v-hudbe-vo-vytvarnom-umeni-architektura-literature-v-uzitkovom-umeni/referat-5380>
- https://sk.wikipedia.org/wiki/Romantická_architektúra
- <https://www.britannica.com/biography/Thomas-Malthus>
- https://sk.wikipedia.org/wiki/Alexander_von_Humboldt
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Evangelista_Purkyně%C4%9B
- <https://ekolist.cz/cz/publicistika/eseje/romantismus-a-priroda-ii>
- Krucovčin, I. História módy 4 v rokoch, [2017-01-02] online: <https://encyklopediapoznania.sk/clanok/7089/historia-mody-4-v-rokoch>
- Kamenický, M. a spol., 2003, Bratislava: Dejepis: svetové dejiny pre 2. ročník gymnázií, ISBN: 80-10-00149-X

Ďakujeme za pozornosť